

รวมพิตวาอุละมาอ์ว่าด้วยการถือศีลอดและเดือนเราะมะฎอน

﴿مجموعة فتاوى رمضانية﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

คัดจากพิตวาของอุละมาอ์บางท่าน

แปลโดย : อัสรัน นิยมเดชา

ผู้ตรวจทาน : ทีมงานเว็บอิสลามเฮ้าส์ ภาษาไทย

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿مجموعة فتاوى رمضان﴾

« باللغة التايلاندية »

نخبة من العلماء

ترجمة: عصراى إبراهيم

مراجعة: فريق اللغة التايلاندية بموقع دار الإسلام

2009 - 1430

islamhouse.com

รวมพิตวาอุละมาอ์ว่าด้วยการถือศีลอดและเดือนเราะมะฎอน

(1) - จะทราบได้อย่างไรว่าเริ่มเข้าสู่เดือนรอมฎอน?

ถาม : เราจะทราบได้อย่างไรว่าเข้าสู่เดือนรอมฎอน?

ตอบ : ด้วย 2 วิธี คือ

1- มองเห็นเดือน ดังที่อัลลอฮ์ตะอาลาทรงตรัสไว้ว่า

فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ

ความว่า “ดั่งนั้น ผู้ใดในหมู่พวกเจ้าเข้าอยู่ในเดือนนั้นแล้ว ก็จงถือศีลอดในเดือนนั้น” อัลบะเกาะเราะฮ์ : 185

ดั่งนั้น เมื่อมีการยืนยันจากผู้ที่เชื่อถือได้ ก็จำเป็นต้องปฏิบัติตาม

2- เดือนชะอฺบานครบ 30 วัน

(พิตวาเชค ศอลิหฺ อัลมุนัจญิด)

(2) - นอนเยาะในช่วงกลางวันของเดือนรอมฎอน

ถาม : ในเดือนรอมฎอนนั้น หากว่าหลังจากที่เราทานอาหารสุหฺรุและละหมาดฟัจญฺรุเสร็จ เรานอนยาวถึงเวลาละหมาดซุฮฺรุ เมื่อละหมาดซุฮฺรุเสร็จก็นอนต่อจนถึงอัศรุก็ตื่นละหมาดแล้วนอนต่อถึงมักริบ กระทำเช่นนี้การถือศีลอดของเราถือได้ว่าใช้ได้ไหม?

ตอบ : การถือศีลอดในกรณีนี้ถือได้ว่าใช้ได้ แต่การที่คนเรานอนตลอดทั้งวันนั้นถือเป็นการบกพร่องประการหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนรอมฎอนอันประเสริฐ ซึ่งเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่มุสลิมจะกระทำสิ่งที่ประโยชน์แก่ตนเองให้ มากๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านอัลกุรอาน หรือ การศึกษาหาความรู้ เป็นต้น

(พิตวาณะกรรมการถาวรเพื่อการวิจัยทางวิชาการและชีขาดปัญหาศาสนา ซาอูฯ เล่ม 1 หน้า 129)

(3) - การทานอาหารสุหุรุเป็นผลดีต่อการถือศีลอด

ถาม : คนที่ไม่ทานสุหุรุ นั้น การถือศีลอดของเขาถือว่าใช้ได้ไหม?

ตอบ : การถือศีลอดของเขาถือว่าใช้ได้ เพราะการทานสุหุรุ นั้นไม่ใช่เงื่อนไขในการทำให้การถือศีลอดนั้นใช้ได้ แต่เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้กระทำ (มุสตะฮับ) เนื่องจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่ :

تَسَحَّرُوا فَإِنَّ فِي السُّحُورِ بَرَكَةً

ความว่ “ พวกท่านจงทานสุหุรุเถิด แท้จริงแล้วการทานสุหุรุ นั้นนำมาซึ่งบะเราะกะฮฺ (ความจำเรียม) ” บันทึกโดย บุคอรี และมุสลิม

(พิตวาเซอ์บัคดูอะซีซ บิน บาซ จากหนังสือรวมพิตวาของท่าน)

(4) - กลืนน้ำลายขณะถือศีลอด

ถาม : อยากรทราบหุ่การกลืนน้ำลายในขณะถือศีลอด

ตอบ : เป็นสิ่งที่กระทำได้ ฉันไม่พบว่ามึอูละมาอูท่านใดเห็นต่างไปจากนี้ เนื่องจากการยากที่จะหลีกเลี่ยงการกลืนน้ำลาย ส่วนเสมหะและเสลดนั้นหากออกมาถึงช่องปากแล้วจำเป็นต้องคายออกมา และไม่อนุญาตให้กลืนเข้าไป เนื่องจากการเป็นสิ่งที่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ต่างจากน้ำลาย จะบิลลาฮิตเตอาฟีก

(พิตวาเซอ์ บินบาซ ในหนังสือรวมพิตวาของท่าน เล่ม 3 หน้า 251)

(5) - การใช้ไม้สีกาขณะถือศีลอด

ถาม : มีบางคนพยายามหลีกเลี่ยงการใช้ไม้สีกาขณะถือศีลอด เนื่องจากการจะทำให้เสียการถือศีลอด ไม่ทราบว่เช่นนี้ถูกต้องหรือไม่? และเวลาใดที่เหมาะสมสำหรับการใช้สีกาในเดือนรอมฎอน?

ตอบ : การหลีกเลี่ยงการใช้สวากในขณะที่ถือศีลอดนั้นเป็นการกระทำที่ไม่มีหลักฐาน เนื่องจากการใช้สวากนั้นถือเป็นสุนนะฮ์ดังที่ปรากฏในหะดีษเศาะหีหฺ

السواك مطهرة للفم ومرضاة للرب

ความว่า “การใช้สวากนั้น เป็นการทำให้เกิดความสะอาดในช่องปาก และทำให้เกิดความพอพระทัย ณ พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า”

ซึ่งส่งเสริมให้กระทำทุกเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทำการอาบน้ำละหมาด, เมื่อจะทำการละหมาด, ตื่นจากนอน หรือเข้าบ้าน เป็นต้น ไม่ว่าจะขณะถือศีลอดหรือไม่ก็ตาม และไม่เป็นการทำให้การถือศีลอดเสียแต่อย่างใด นอกเสียจากว่าไม่สวากนั้นจะมีรสชาติและทิ้งร่องรอยในน้ำลายหรือใช้แล้วเกิดมีเลือดไหลออกจากเหงือกหรือไรฟัน เช่นนี้แล้วก็ไม่อนุญาตให้กลืนกินสิ่งเหล่านั้น

(ฟัตวาเชค อิบนุ อุษัยมีน ในฟิกฮุลอิบาดาต)

(6) - การกินหรือดื่มโดยไม่ได้ตั้งใจ

ถาม : อะไรคือหุกุมของการกินหรือดื่มขณะถือศีลอดด้วยความลืมตัว?

ตอบ : ผู้ที่กินหรือดื่มขณะถือศีลอดโดยที่เขาไม่ได้เจตนา นั้น การถือศีลอดของเขาถือว่าใช้ได้ แต่ทันทีที่เขานึกขึ้นได้จำเป็นต้องคายออกมาทันทีแม้ว่าจะจะเป็นเพียงอาหารแค่ คำเดียว ซึ่งหลักฐานที่ระบุว่า การถือศีลอดของเขาถือว่าใช้ได้ นั้น ได้แก่หะดีษซึ่งรายงานโดยท่านอบู สุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

من نسي وهو صائم فأكل أو شرب فليتم صومه فإنما أطعمه الله وسقاه

ความ ว่า : “ผู้ใดเผลอกินหรือดื่มในขณะที่ถือศีลอด ก็ให้เขาถือศีลอดต่อไป แท้จริงแล้วอัลลอฮ์ได้ทรงประทานอาหารและเครื่องดื่ม แก่เขา” บันทึกโดย บุคอรี และมุสลิม

(ฟัตวาเชค อิบนุ อุษัยมีน ในฟิกฮุลอิบาดาต)

(7) - การไช่ยาห้ามประจำเดือนในเดือนรอมฎอน

ถาม : อนุญาตให้ไช่ยาห้ามประจำเดือนเพื่อให้สามารถถือศีลอดได้ทั้งเดือนหรือไม่?

ตอบ : สามารถกระทำได้ เนื่องจากเป็นการดีที่มุสลิมะฮฺจะได้อถือศีลอดพร้อมกับคนอื่นและไม่ต้อง

ถือ คือลดขาดภายหลัง ทั้งนี้ในกรณีที่ไม่มีผลข้างเคียงต่อตัวเธอ เนื่องจากสตรีบางคนเมื่อใช้ยาชนิดนี้แล้วจะทำให้เกิดอาการแพ้

(พิตวาเซคบินบาซ ในหนังสือรวมพิตวาของท่าน เล่ม 15 หน้า 201)

(8) - การชิมอาหารขณะถือศีลอด

ถาม : การชิมรสชาติอาหารขณะถือศีลอดทำให้การถือศีลอดเสียหรือไม่?

ตอบ : อนุญาต ให้ใช้ลิ้นทำการชิมรสชาติอาหารขณะถือศีลอดได้ แต่ชิมเสร็จแล้วต้องคายออกมา และไม่กลืนกินอาหารนั้นเข้าไป หากผู้ใดเจตนากลืนอาหารเข้าไปถือว่าการถือศีลอดของเขานั้นเสีย ทั้งนี้ ปากนั้นถือเป็นอวัยวะภายนอก การชิมอาหารจึงไม่ทำให้การถือศีลอดเสีย เปรียบได้กับการบ้วนปากในการอาบน้ำละหมาด

(พิตวาเซคศอลิหฺ อัลเฟาซาน จาก www.islamway.com)

(9) – การอาเจียน

ถาม : การอาเจียนทำให้เสียการถือศีลอดหรือไม่?

ตอบ : หากว่าเจตนาทำให้อาเจียนก็ถือว่าเสีย แต่ถ้าหากอาเจียนออกมาเองโดยไม่เจตนา เช่นนี้ก็ไม่เสีย ซึ่งหลักฐานที่ระบุถึงประเด็นนี้ได้แก่หะดีษอบู สุร็อยเราะฮฺ เราะฎียัลลอฮุอันฮฺ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า :

من ذرعه القيء فلا قضاء عليه، ومن استقاء عمداً فليقض

ความว่า "ผู้ใดที่อาเจียนออกมาโดยไม่ได้เจตนา นั้นไม่มีการชดสำหรับเขา และผู้ใดที่เจตนาทำให้อาเจียน เขาก็จงชดเสีย" บันทึกโดย อบู ดาวูด และترمซี

หากรู้สึกเหมือนจะมีอะไรออกมา จำเป็นต้องพยายามกลืนไว้ หรือ พยายามทำให้ออก? คำตอบคือ อย่าพยายามทำให้อาเจียนออกมา และอย่าพยายามกลืน เพราะถ้าเจตนาให้อาเจียนออกมาการถือศีลอดก็เสีย และถ้าหากพยายามกลืนก็อาจจะเกิดโทษได้ เพราะฉะนั้นให้ทำตามสบาย หากอาเจียนออกมาโดยไม่ได้เจตนา ก็ไม่ทำให้การถือศีลอดเสียแต่อย่างใด

(พิตวาเซคอิบนิ อุษัยมีน)

(10) - ตัดผม ตัดเล็บ ขณะถือศีลอด

ถาม : อยากทราบว่า การตัดผม หรือตัดเล็บ ขณะถือศีลอด ทำให้การถือศีลอดเสียหรือไม่?

ตอบ : การตัดผม ตัดเล็บ โกนขนรักแร้ หรือขนในที่ลับ ไม่ทำให้การถือศีลอดเสียแต่อย่างใด

(พิตวา คณะกรรมการถาวรเพื่อการวิจัยและชี้ขาดปัญหาศาสนา ซาอูดิอารเบีย)

(11) - บ้วนปากหลังจากทานสุหฺรุ

ถาม : จำเป็นหรือไม่ที่ต้องบ้วนปากหลังการทานสุหฺรุ? ถ้าหากทานแล้วไม่ได้บ้วนปากจนถึงเช้า จะทำให้การถือศีลอดเสียหรือไม่?

ตอบ : การบ้วนปากหลังทานสุหฺรุไม่ใช่สิ่งที่จำเป็นต้องกระทำแต่อย่างใด เพียงแต่ส่งเสริมให้บ้วนปากเพื่อรักษาความสะอาดในช่องปาก

(พิตวา เซออบดุรเราะหฺมาน อัลอัญญลาน)

(12) - หุ้กัการอาบน้ำขณะถือศีลอด

ถาม : ขณะถือศีลอด หากเรารู้สึกเหน้อยหรือร้อน สามารถอาบน้ำหรือใช้น้ำราดศีรษะหรือตัวได้หรือไม่?

ตอบ : สามารถ กระทำได้ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้เคยใช้น้ำราดศีรษะเนื่องจากอากาศร้อน หรือกระหายขณะที่ท่านศีลอด ท่านอับนุ อุมร์ ก็เคยทำให้ผ้าของท่านเปียกชุ่มขณะถือศีลอดเพื่อลดความร้อนหรือความกระหาย การที่เลื้อหรือตัวเปียกน้ำไม่มีผลต่อการถือศีลอด เนื่องจากน้ำไม่ได้เข้าไปในร่างกาย

(พิตวา เซออบนุ อุษัยมีน)

(13) - เลือดออกตามไรฟัน

ถาม : มีเลือดออกตามไรฟันหรือเหงือก ทำให้การถือศีลอดเสียหรือไม่?

ตอบ : เลือดที่ออกตามไรฟันไม่ทำให้การถือศีลอดเสียแต่อย่างใด แต่จำเป็นต้องระวังเท่าที่ทำได้ที่จะไม่กลืนเข้าไป เลือดกำเดาก็เช่นเดียวกัน

(พิตวาเชคอบินู อุษัยมีน)

(14) - กลืนเศษอาหารที่ติดอยู่ตามซอกฟัน

ถาม : หากมีเศษอาหารติดอยู่ตามซอกฟันแล้วเรากลืนเข้าไป เช่นนี้ถือว่าการถือศีลอดเสียหรือไม่?

ตอบ : ในกรณีนี้จำเป็นต้องคายเศษอาหารเหล่านั้นออกมา และถ้าหากเขาเจตนากลืนมันเข้าไป เช่นนี้ทำให้การถือศีลอดของเขาเสีย แต่ถ้ากลืนกินเข้าไปด้วยความไม่รู้ หรือลืมหิว ก็ไม่เป็นไร อนึ่ง จำเป็นที่มุสลิมต้องรักษาความสะอาดในช่องปาก ไม่ว่าจะในช่วงการถือศีลอดหรือไม่ก็ตาม

(พิตวาเชคศอลิหุ อัลเฟาซาน)

(15) - ใช้น้ำหอมขณะถือศีลอด

ถาม : อยากทราบหุก่มการใช้น้ำหอมขณะถือศีลอด

ตอบ : ไม่เป็นไร เป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้

(พิตวาเชคอบินู อุษัยมีน)

(16) – การเจาะเลือด

ถาม : การเจาะเลือดขณะถือศีลอดเพื่อนำไปตรวจ มีผลทำให้การถือศีลอดเสียหรือไม่?

ตอบ 1 : อัลหัมดุลิลลาฮฺ หากว่าเลือดที่เจาะไปนั้นโดยทั่วไปแล้วถือว่าเป็นปริมาณเพียงเล็กน้อย ก็ไม่ทำให้การถือศีลอดเสีย แต่ถ้าหากว่าเป็นการเจาะเลือดในปริมาณมาก ก็ควรถือศีลอดชดสำหรับวันนั้น เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้งระหว่างอุละมาอฺ และเป็นการเพื่อ

(พิตวาคณะกรรมการถาวรเพื่อวิจัยทางวิชาการและพิตวา ซาอฺฮฺ เล่ม 10 หน้า 263)

ตอบ 2 : การตรวจเลือดเช่นนี้ไม่ทำให้การถือศีลอดเสีย แต่เป็นสิ่งที่อนุโลมให้กระทำเพราะความจำเป็น ไม่ใช่สิ่งที่ทำให้เสียการถือศีลอดตามบทบัญญัติศาสนาแต่อย่างใด

(พิตวาเซตบินบาซ ในพะตาวา อิสลามียะฮฺ เล่ม 2 หน้า 133)

(17) – การถือศีลอดในวันที่สงสัยว่าเป็นวันที่ 1 รอมฎอนหรือไม่?

ถาม : อยากทราบหุก่มการถือศีลอดในวันที่ยังไม่รู้แน่ชัดว่าเป็นวันที่ 1 รอมฎอนหรือ 30 ชะอฺบาน?

ตอบ : ผู้ที่ถือศีลอดในวันที่สงสัยว่าเป็นวันที่ 1 รอมฎอนหรือ 30 ชะอฺบาน โดยที่ไม่ได้ทราบว่ามีการเห็นเดือนอย่างถูกต้องตามหลักการ แล้วปรากฏว่าวันนั้นเป็นวันที่ 1 รอมฎอนพอดี เช่นนี้ การถือศีลอดของเขาในวันนี้ถือว่าใช้ได้ เนื่องจากเขาไม่ได้ยึดหลักศาสนาในการเริ่มถือศีลอด (นั่นคือการมองเห็นเดือน) อีกทั้งยังเป็นวันที่กังขา (เยามุชชัค) ซึ่งมีหลักฐานที่ถูกต้องระบุชัดเจนว่าไม่อนุญาตให้ถือศีลอดในวันนี้ [เช่น รายงานจากท่านอัมมารุ บิน ยาสีรุ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าววว่า “ ผู้ใดถือศีลอดในวันซึ่งเป็นที่กังขา (เยามุชชัค) แท้จริงเขาได้ฝ่าฝืนคำสั่งของอบุล กอลิม (ท่านนบีคือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม)” บันทึกโดยนักบันทึกทั้ง 4 ท่านอิบนุคุซัยมะฮฺกล่าวว่าเศาะหีหุ

และ จำเป็นที่เขาต้องถือศีลอดชดสำหรับวันนี้ ซึ่งทัศนะนี้เป็นของอุละมาฮฺส่วนใหญ่ เช่น ท่านอบูหะนีเฝฮฺ ท่านมาลิก ท่านชาฟีอียฺ และบรรดาสาธุศิษย์ของท่านเหล่านั้น วะบิลลาฮิตเตอาฟีก วะศ็อลลัลลอฮุอะลันนะบียันามุห์มัด วะอาลียี วะเศาะหะบียี วะสัลลัม

(พิตวาคณะกรรมการถาวรเพื่อวิจัยทางวิชาการและพิตวา ซาอฺฮฺ เล่ม 10 หน้า 117-118)

(18) - ประโยชน์ทางด้านสังคมของการถือศีลอด?

ถาม : การถือศีลอดมีประโยชน์ทางด้านสังคมหรือไม่?

ตอบ : การถือศีลอดมีประโยชน์ทางด้านสังคมหลายประการด้วยกัน เช่น ทำให้มุสลิมมีความรู้สึกที่ทั้งหมดเป็นประชาชาติเดียวกัน ทุกคนต่างถือศีลอดในช่วงเวลาเดียวกัน คนรวยจะสำนึกในเนี้ยะมัดของอัลลอฮฺ รับรู้ถึงความรู้สึกของคนจน และสงสารพวกเขา และในเดือนรอมฎอนความชั่วร้ายในหนทางของชัยฏอนลดน้อยลง ความตักวายำเกรงเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีความตักวา สังคมก็จะสงบสุข

(พิตวาเชคอบินู อุษัยมีน ในหนังสือรวมพิตวาของท่าน)

(19) – ในเดือนรอมฎอนชัยฎอนถูกล่าม แต่ทำไมเรายังเห็นคนทำบาป?

ถาม : เราต่างทราบกันดีว่าในเดือนรอมฎอนนั้นชัยฎอนจะถูกล่าม แต่ทำไมเรายังเห็นผู้คน
กระทำบาปกันอีก?

ตอบ : การกระทำบาปและมะซียัตที่เราเห็นในเดือนรอมฎอนนั้นไม่ได้ขัดแย้งกับตัวบทที่ว่าชัยฎอน
ถูกมัดหรือล่ามแต่อย่างใด เนื่องจากการที่พวกมันถูกล่ามนั้นไม่ได้บ่งบอกว่ามันจะไม่สามารถขยับ
เขยื้อน ตัวเลยเสียทีเดียว ดังนั้น จึงมีหะดีษบทหนึ่งระบุว่า

تصفد فيه الشياطين، فلا يخلصون إلى ما يخلصون إليه في غيره

ความว่า : “ในเดือนนี้ (รอมฎอน) ชัยฎอนจะถูกล่ามไว้ ดังนั้น พวกมันจึงไม่
สามารถที่จะทำอะไรได้เหมือนกับที่เคยทำในเดือนอื่นๆ”

นั่นคือ ไม่ใช่พวกมันจะขยับเขยื้อนทำอะไรไม่ได้เลยเสียทีเดียว มันยังคงเคลื่อนไหว และ
ยังหลอกล่อผู้คนให้หลงผิด เพียงแต่กำลังของมันในเดือนรอมฎอนจะไม่อยู่ในระดับเดียวกับใน
เดือนอื่นๆ

และปรากฏในบางรายงานซึ่งบันทึกโดยอันนะสาอียูว่า :

تصفد فيه مردة الشياطين

ความว่า : “บรรดาชัยฎอนที่มีความชั่วร้ายระดับต้นๆจะถูกล่ามตรวนไว้”

ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งเร้นลับที่จำเป็นต้องศรัทธาโดยไม่ต้องซักไซ้ให้มากความ เช่นนี้จะ
เป็นการดีและปลอดภัยที่สุดสำหรับเรา

(พิตวาเชคอบินู อุษัยมีน ในหนังสือรวมเล่มพิตวาของท่าน)

(20) - ถือศีลอดเพื่อลดความอ้วน

ถาม : อยากทราบหุก่มของคนถือศีลอดเพื่อรักษาโรคหรือลดน้ำหนัก?

ตอบ : หากว่าเขาเนียตเพียงแค่นั้น แน่แน่นอนว่าการถือศีลอดของเขาจะไม่มีประโยชน์ใดๆเลยในอาคิ
เราะฮ์ อัลลอฮ์ตะอาลาทรงตรัสไว้ว่า

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ، وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا

ความ ว่า : “ผู้ใดปรารถนาชีวิตชั่วคราว (ในโลกนี้) เราก็จะเร่งให้เขาได้รับมันตามที่เราประสงค์แก่ผู้ที่เราปรารถนา แล้วเราได้เตรียมนรกไว้สำหรับเขา เขาจะเข้าไปอย่างถูกเหยียดหยามถูกขบไส และผู้ใดปรารถนาปรโลก และขวนขวายเพื่อมันอย่างจริงจัง โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธา ชนเหล่านั้น การขวนขวายของพวกเขาจะได้รับชมเชย” (อัลอิสรออ : 18-19)

(พิศวานอุละมาอู รวบรวมโดย เซคศอลิหฺ อัลมุญญิด)

(21) - คนป่วย

ถาม : ชายคนหนึ่งเป็นโรคกระเพาะอักเสบ หมอห้ามให้เขาถือศีลอดเป็นเวลา 5 ปี ไม่ทราบว่าเป็นเช่นนี้เขาต้องทำอะไร?

ตอบ : หากว่าหมอที่ห้ามเขาถือศีลอดนั้นเป็นผู้ที่เชื่อถือได้ มีความรู้ และมีมานะสุ เช่นนี้ก็จำเป็นต้องปฏิบัติตามที่หมอบอก ด้วยการไม่ถือศีลอด จนกระทั่งเขาสามารถที่จะถือศีลอดได้อีกครั้ง ดังที่อัลลอฮฺตะอาลาทรงตรัสไว้ว่า

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

ความว่า : "แล้วผู้ใดในหมู่พวกเจ้าป่วยหรืออยู่ในการเดินทางก็ให้ถือใช้ในวันอื่น" (อัลบะเกาะเราะฮฺ : 184)

และเมื่อเขาหายแล้ว ก็จำเป็นที่เขาต้องถือศีลอดชดสำหรับเดือนรอมฎอนที่เขาไม่ได้ถือศีลอด

(22) - ผู้ป่วยที่ไม่สามารถถือศีลอดได้อีกเลย

ถาม : อยากทราบหุก่มของผู้ที่ไม่สามารถถือศีลอดได้อีกเลย เนื่องจากเป็นโรคเรื้อรังที่ไม่มีความหวังจะหาย หรือเนื่องจากความชรา?

ตอบ : จำเป็นที่เขาต้องให้อาหารแก่คนจน ครึ่งศอกู (ราวๆ ครึ่งกิโลกรัม) 1 คน ต่อ 1 วัน ซึ่งอาหารนั้นต้องเป็นอาหารหลักที่คนทั่วไป ณ ที่นั่นทานกัน เช่น ข้าว เป็นต้น โดยให้จ่ายต้นเดือนดังที่ท่า

นอนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เคยทำ หรือจะเป็นกลางๆเดือน หรือปลายเดือนก็ได้

(พิตวาอุละมาอุ รวบรวมโดย เชค ศอลิหุ อัลมุญญิด)

(23) - การเนียตในคืนก่อนการเดินทาง

ถาม : ชายคนหนึ่งประสงค์จะเดินทางในวันรุ่งขึ้น ไม่ทราบว่าเป็นคืนนั้นเขาจะเนียตว่าฟรุ่งนี้จะไม่ถือศีลอด (เพราะจะเดินทาง) ได้หรือไม่?

ตอบ : ไม่อนุญาตให้กระทำเช่นนั้น จำเป็นที่เขาต้องเนียตถือศีลอด เพราะเขาไม่อาจรู้ได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับเขา อาจจะมีเหตุทำให้เดินทางไม่ได้ก็เป็นได้ เมื่อเขาเดินทางแล้วจึงค่อยละศีลอดหากเขาประสงค์ หรือหากจะยังคงถือศีลอดก็ไม่เป็นไร

(พิตวาอุละมาอุ รวบรวมโดย เชค ศอลิหุ อัลมุญญิด)

(24) - คอดัมอัลกุรอานในเดือนรอมฎอน

ถาม : อยากทราบว่า จำเป็นไหมที่เราต้องอ่านอัลกุรอานให้จบในเดือนรอมฎอน?

ตอบ : ถือเป็นเรื่องดีที่เราจะอ่านอัลกุรอานให้มากขึ้นในเดือนรอมฎอน หากอ่านให้จบได้ก็ยิ่งดี แต่ไม่ได้เป็นสิ่งที่วาญิบ(จำเป็น) ต้องกระทำแต่อย่างใด นั่นคือ หากอ่านไม่จบก็ไม่ถือว่าเป็นบาปแต่อย่างใด แต่ก็จะเป็นการพลาดผลบุญอันใหญ่หลวง

มีบันทึกในเศาะหิหฺบุคอรี (4614) จากท่านอบูสุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ว่า

أَنَّ جَبْرِيْلَ كَانَ يَعْزُضُ عَلَيَّ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْقُرْآنَ كُلَّ عَامٍ مَرَّةً، فَعَرَضَ عَلَيَّ مَرَّتَيْنِ فِي الْعَامِ الَّذِي قُبِضَ فِيهِ

ความว่า : ญิบรีลได้ทวนอัลกุรอานให้ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ปีละครั้ง ส่วนในปีที่ท่านเสียชีวิต ญิบรีลทวนอัลกุรอานให้ท่านสองครั้ง

อิบนุญอะซีรุ เราะหิมะฮฺลลอฮุ กล่าวว่า :

“นั่นคือ ญิบรีลได้ช่วยท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ทวนอัลกุรอานทั้งหมดที่ถูกระทานลงมา” (เศาะหิหฺบุลหะดีษ 4/64)

ซึ่ง การคอดัมอัลกุรอานในเดือนรอมฎอนก็ได้เป็นแนวทางปฏิบัติของบรรดาชนยุคแรก เรื่อยมา

ตามแบบฉบับของท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ดังมีบันทึกว่าท่านเหล่านั้นอ่านอัลกุรอาน จบมากกว่าหนึ่งครั้งในเดือนนี้ บางท่านอาจจะอ่านจบวันละครั้งหรือมากกว่านั้นด้วยซ้ำ

ท่านนะวะวีรีย์ เราะหิมะฮุลลอฮุ กล่าวถึงประเด็นการคอตัมอัลกุรอานว่าควรจะทำน้อยเพียงใด ว่า :

“ที่ ถูกต้องคือ ประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องที่แล้วแต่กรณีของแต่ละคน บางคนต้องใช้เวลาและความละเอียดมากในการที่จะพินิจพิเคราะห์ถึงความหมายที่ ลึกซึ้ง สำหรับเขาก็ควรอ่านเฉพาะเท่าที่จะ ทำให้เขาเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งที่สุด หรือบางคนอาจจะยุ่งอยู่กับการเผยแพร่ความรู้ หรือสิ่งอื่นๆ ที่สำคัญต่อศาสนาและผลประโยชน์ของประชาชาติมุสลิม เขาก็อาจจะอ่านเท่าที่จะไม่ทำให้มี ผลกระทบต่อหน้าที่การงานของเขา ส่วนคนอื่นๆที่ไม่ได้เข้าข่ายกรณีดังกล่าว ก็อาจจะอ่านให้มาก แต่ก็อย่าให้ถึงขั้นทำให้รู้สึกเบื่อหรือต้องอ่านเร็วจน เกินไป” (อัดติบยาน 76)

วัลลอฮุอะอูลัม

แปลอย่างย่อจาก www.islamqa.com

(พีตวาอุละมาอู รวบรวมโดย เซค ศอลิหุ อัลมุญญิด)

(25) - การถือศีลอดของเด็ก

ถาม : เราจะให้เด็กที่มีอายุไม่ถึง 15 ปี ถือศีลอด เหมือนกับที่เราให้เขาละหมาดหรือไม่?

ตอบ : สมควรฝึกให้เด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะได้ถือศีลอดหากพวกเขาสามารถจะทำได้ ดังเช่นที่ เสาะหาบะฮุ เราะหิมะฮุลลอฮุอันฮุม ได้ฝึกลูกหลานของท่าน

อุละมาอ์ท่านกล่าวว่า ผู้ปกครองควรที่จะใช้ให้ลูกหลานของตนถือศีลอด เพื่อจะได้เป็นการฝึกฝน พวกเขา ทำให้เกิดความเคยชิน และทำให้รากฐานทางศาสนาฝังแน่นลงไป ในจิตใจของพวกเขา จนเปรียบเสมือนเป็นเรื่องปกติธรรมดาสำหรับพวกเขา แต่ถ้าพวกเขาไม่สามารถทนได้ หรืออาจเกิด อันตราย ก็ไม่จำเป็นต้องถือศีลอด

แต่สิ่งหนึ่งที่ อยากจะเตือนคือ พ่อแม่บางคนไม่ยอมให้ลูกหลานตนถือศีลอด ซึ่งถือว่าขัดกับ แนวทางของบรรดาเสาะหาบะฮุ เราะหิมะฮุลลอฮุอันฮุม โดยพ่อแม่เหล่านั้นอ้างว่า เป็นเพราะสงสาร และเมตตา ลูกๆของพวกเขา ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว ความเมตตาที่แท้จริงก็คือการกำชับใช้เด็ก เหล่านั้นให้มีความเคยชินกับบท บัญญัติอิสลาม ซึ่งไม่ต้องสงสัยว่าเช่นนี้ คือการอบรมสั่งสอนที่ ถูกต้องสมบูรณ์

มีรายงานจากท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ว่า :

إِنَّ الرَّجُلَ رَاعٍ فِي أَهْلِ بَيْتِهِ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ

“และผู้ชายนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบสมาชิกในครอบครัวของเขา และเขาจะถูกถามถึงการทำหน้าที่ของเขา” (บันทึกโดย บุคอรี 893 และมุสลิม 1829)

(หนังสือพิตวา เซค อิบ努อุษัยมีน หมวดตะอวะฮฺ 1/145-146)

islamtoday.net

(26) - ไปละหมาดตะรอเวียะหฺ

ถาม : ในกรณีที่ฉันไปมัสยิดช้า แล้วไม่ทันละหมาดอิซฮ์พร้อมญะมาอะฮฺ ฉันจึงละหมาดคนเดียว ทำให้ฉันพลาดการละหมาดตะรอเวียะหฺพร้อมอิหม่าม 2 ร็อกอัต เช่นนี้ฉันจะละหมาด 2 ร็อกอัตนี้อย่างไร? ละหมาดคนเดียว หรือเช่นไร?

ตอบ :

ข้อแรก : ในกรณีที่ฉันไปไม่ทันละหมาดอิซฮ์ โดยเมื่อไปถึงปรากฏอิหม่ามได้เริ่มละหมาดตะรอเวียะหฺแล้ว ที่ดีกว่าคือ ให้คุณละหมาดพร้อมอิหม่ามโดยเนียต (ตั้งใจ) ว่าเป็นละหมาดอิซฮ์ เมื่ออิหม่ามให้สลามแล้ว ก็ให้คุณขึ้นละหมาดต่อให้เสร็จในส่วนที่เหลือ และ คุณอย่าได้ละหมาด (อิซฮ์) คนเดียว หรือพร้อมญะมาอะฮฺอื่น เพื่อที่จะได้ไม่เกิดการทำญะมาอะฮฺซ้อนกันสองญะมาอะฮฺในเวลาเดียวกัน และอาจจะเป็นการรบกวน หรือสร้างความสับสนได้

ข้อที่สอง : ในส่วนของละหมาดตะรอเวียะหฺที่คุณพลาดการละหมาดพร้อมอิหม่ามไปนั้น หากคุณประสงค์จะละหมาดชด ก็ไม่ต้องให้สลามพร้อมอิหม่ามในการละหมาดวิเตร แต่ให้คุณลุกขึ้นละหมาดอีก 1 ร็อกอัต ให้จำนวนร็อกอัตละหมาดวิเตรเป็นเลขคู่ แล้วจึงให้สลาม จากนั้นก็ให้ละหมาดตะรอเวียะหฺในส่วนที่คุณพลาดไป แล้วจึงตามด้วยวิเตร

มี คนถาม เซค อิบ努 อุษัยมีน เราะหิมะฮุสลลอฮุ ว่า : หากฉันไปละหมาดตะรอเวียะหฺ และพลาดการละหมาดบางส่วนไป เช่นนี้ ฉันต้องละหมาดใช้หลังละหมาดวิเตร หรือเช่นไร?

ท่านตอบว่า : ท่านอย่าได้เกาะฎอ (ละหมาดชด) ส่วนที่ท่านพลาดไป หลังการละหมาดวิเตร แต่ถ้าหากท่านประสงค์จะเกาะฎอส่วนที่ท่านพลาดไป ก็ให้ละหมาดวิเตรที่ท่านละหมาดพร้อมอิหม่าม นั้นเป็นจำนวนคู่ (นั่นคือ เมื่ออิหม่ามให้สลามจากวิเตรแล้ว ก็ให้ลุกขึ้นละหมาดอีก 1 ร็อกอัตแล้วจึง

ค่อยให้สลาม) หลังจากนั้นก็ให้ละหมาดในส่วนที่ท่านพลาดไป แล้วจึงตามด้วยละหมาดวิเตร

ซึ่ง ณ ตรงนี้ มีประเด็นหนึ่งที่อยากชี้แจงคือ หากท่านไปถึงแล้วอิหม่ามเริ่มละหมาดตะรอเวียะหฺแล้ว ในขณะที่ท่านยังไม่ละหมาดอิซาฮ์ ท่านจะทำเช่นไร? จะละหมาดอิซาฮ์คนเดียว หรือ จะละหมาดพร้อมกับอิหม่ามซึ่งกำลังละหมาดตะรอเวียะหฺ ด้วยเนียตอิซาฮ์?

คำ ตอบ คือ ให้ละหมาดพร้อมอิหม่ามซึ่งกำลังละหมาดตะรอเวียะหฺ โดยที่ท่านเนียตละหมาดอิซาฮ์ เมื่ออิหม่ามให้สลามจากละหมาดตะรอเวียะหฺ ก็ให้ท่านยืนขึ้นละหมาดในส่วนที่ท่านพลาดไปให้ครบ ซึ่งท่านอิหม่ามอะหฺมัด เราะหิมะฮฺลุลลอฮฺ ได้ระบุถึงประเด็นนี้อย่างเจาะจง ซึ่งนี่ก็เป็นทัศนะที่ท่านอิบน์อุมัยยะฮฺให้น้ำหนัก และเป็นทัศนะที่มีน้ำหนักที่สุด

เพราะ ที่ถูกแล้ว คือ : อนุญาตให้ผู้ที่ทำการละหมาดฟัรฎู ตามหลังผู้ที่ทำการละหมาดสุนัตได้ โดยมีหลักฐานคือ หะดีษที่ท่าน มุอาซ บิน ญะบัล เราะหิมะฮฺลุลลอฮฺอิมมุญญิม ละหมาดอิซาฮ์พร้อมท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม แล้วหลังจากนั้นท่านก็กลับไปนำละหมาดชาวบ้านที่หมู่บ้านของท่านอีกครั้ง ซึ่งสำหรับท่านการละหมาด (ครั้งที่สอง) ถือเป็นสุนัต และสำหรับพวกเขาเหล่านั้นถือเป็นฟัรฎู (จาก อัลลิกอฮ์ อัชชะฮิรียฺ)

ซึ่งหากท่านสามารถเกาะฎอละหมาดตะรอเวียะหฺนั้นในรูปญะมาอะฮฺได้ก็เป็นการดี แต่ถ้าไม่สะดวก ก็อาจจะละหมาดเพียงคนเดียวได้ไม่มีปัญหา

วัลลอฮุอะลัม

IslamQA

(27) - ปวดศีรษะมากจะละศีลอดได้ไหม?

ถาม : ในเดือนรอมฎอนฉันรู้สึกปวดศีรษะอย่างรุนแรง อันเนื่องมาจากอาการปวดฟัน ฉันจะทานยาในขณะที่ฉันถือศีลอดอยู่ได้ไหม?

ตอบ : การปวดศีรษะอย่างรุนแรงนั้น ถือเป็นหนึ่งในข้ออนุโลมให้ละศีลอดในเดือนรอมฎอนได้ โดยเฉพาะหากการถือศีลอดนั้นยิ่งทำให้อาการปวดรุนแรงมากยิ่งขึ้น เช่นนี้ก็อนุญาตให้ผู้ที่มีการดังกล่าวละศีลอด เพื่อทานยาแก้ปวด และทานอาหารดื่มน้ำเพื่อให้หายจากอาการปวดศีรษะได้ โดยที่เขาจำเป็นต้องถือศีลอดชดในภายหลัง ตามจำนวนวันที่เขาได้ละศีลอดไป ทั้งนี้ เพราะอัลลอฮฺตะอาลาตรัสว่า "และผู้ใดในหมู่เจ้าเจ็บป่วยหรืออยู่ระหว่างการเดินทาง เขาก็จงถือศีลอดชดในวันอื่นๆ" (อัลบะเกาะเราะฮฺ : 185)

เชค มุหัมมัดศอลิหฺ อัลมุญญิด

www.islamqa.com/ar/ref/108414

(28) - หาหมอฟันในเดือนรอมฎอน

ถาม : ถ้าหากว่าเราปวดฟัน จำเป็นต้องไปหาทันตแพทย์ เพื่อทำการรักษาด้วยการอุดหรือถอนฟันซี่ใดซี่หนึ่ง เช่นนี้จะมีผลต่อการถือศีลอดของเราหรือไม่? แล้วในกรณีที่ทันตแพทย์ฉีดยาชา เช่นนี้จะมีผลต่อการถือศีลอดไหม?

ตอบ : ที่กล่าวมาในคำถามนั้น ล้วนไม่มีผลต่อการถือศีลอดแต่อย่างใด ถือเป็นสิ่งที่ไม่อนุญาตให้ทำได้ แต่ทั้งนี้ ก็จำเป็นต้องระวังไม่กลืนยาหรือเลือดเข้าไป การฉีดยาชา ก็เช่นเดียวกัน ไม่มีผลต่อการถือศีลอดแต่อย่างใด เพราะมันไม่ได้อยู่ในขอบข่ายของสิ่งที่เป็นอาหารหรือเครื่องดื่ม ดังนั้น การถือศีลอดจึงถือว่าใช้ได้

(ฟัตวาเชค अबดุลอะซีซ บินบาซ เราะหิมะฮ์สุลลอลฮุ)

เชคมุญญิด กล่าวเสริมว่า:

แต่ถ้าคุณสามารถที่จะไปหาหมอในเวลากลางวันได้ ก็จะเป็นการดีกว่า

ที่มา : www.islamqa.com/ar/ref/13767

(29) - สิ่งที่ส่งเสริมให้ทำในเดือนเราะมะฎอน

ถาม : อะไรคือการทำงานที่ส่งเสริมให้มุสลิมปฏิบัติในเดือนเราะมะฎอน?

ตอบ : ส่งเสริมให้ร่วมละหมาดกียาม (ตะรอเวียะหฺ) พร้อมญะมาอะฮ์ (ละหมาดร่วมกันหลายๆคน) ด้วยความศุข (ใจที่สงบนิ่ง) และส่งเสริมให้ละหมาดสุนัตให้มากทั้งกลางวันและกลางคืน ส่งเสริมให้อ่านอัลกุรอานให้มากพร้อมทั้งศึกษาทำความเข้าใจ และส่งเสริมให้ซอดุอาห์และกล่าวซิกิร (รำลึกสดุดีอัลลอฮ์) ในรูปแบบต่างๆ และใช้เวลาให้หมดไปกับการทำความดี บริจาคทาน และเลี้ยงละศีลอด รวมไปถึงการงานอื่นๆ เช่น ชักชวนกันทำความดีห้ามปรามจากความชั่ว และห่างไกลจากสิ่งที่ไม่ประโชยน์..วัลลอฮุอะลัม

ฟัตวาเชค अबดุลลอฮ์ อัลญิบรีน คำถามเลขที่ 8066

ที่มา www.ibn-jebreen.com/ftawa.php?view=vmasal&subid=8066&parent=806

*****

ข้อมูลเพิ่มเติมรวบรวมได้ที่

<http://www.iqraforum.com/forum/index.php/topic,67.0.html>

สารบัญ

(1) - จะทราบได้อย่างไรว่าเริ่มเข้าสู่เดือนรอมฎอน?	1
(2) - นอนเยอะในช่วงกลางวันของเดือนรอมฎอน.....	1
(3) - การทานอาหารสุหฺรุเป็นผลดีต่อการถือศีลอด	2
(4) - กลืนน้ำลายขณะถือศีลอด.....	2
(5) - การใช้ไม้สีกาขณะถือศีลอด.....	2
(6) - การกินหรือดื่มโดยไม่ได้ตั้งใจ.....	3
(7) - การใช้ยาห้ามประจำเดือนในเดือนรอมฎอน.....	3
(8) - การชิมอาหารขณะถือศีลอด.....	4
(9) - การอาเจียน	4
(10) - ตัดผม ตัดเล็บ ขณะถือศีลอด.....	5
(11) - บ้วนปากหลังจากทานสุหฺรุ.....	5
(12) - หุก่มการอาบน้ำขณะถือศีลอด.....	5
(13) - เลือดออกตามไรฟัน.....	5
(14) - กลืนเศษอาหารที่ติดอยู่ตามซอกฟัน.....	6
(15) - ใช้น้ำหอมขณะถือศีลอด.....	6
(16) - การเจาะเลือด	6
(17) - การถือศีลอดในวันที่สงสัยว่าเป็นวันที่ 1 รอมฎอนหรือไม่?	7
(18) - ประโยชน์ทางด้านสังคมของการถือศีลอด?	7
(19) - ในเดือนรอมฎอนชัฎฎอนถูกล่าม แต่ทำไมเรายังเห็นคนทำบาป?	8
(20) - ถือศีลอดเพื่อลดความอ้วน	8
(21) - คนป่วย	9
(22) - ผู้ป่วยที่ไม่สามารถถือศีลอดได้อีกเลย.....	9
(23) - การเนียตในคืนก่อนการเดินทาง	10
(24) - คอตัมอัลกุรอ่านในเดือนรอมฎอน	10
(25) - การถือศีลอดของเด็ก	11
(26) - ไปละหมาดตะรอเวียะหฺ์.....	12
(27) - ปวดศีรษะมากจะละศีลอดได้ไหม?	13
(28) - หานมอฟันในเดือนรอมฎอน.....	14
(29) - สิ่งที่ส่งเสริมให้ทำในเดือนเราะมะฎอน	14